

En förvaltningsgemensam e-arkivstjänst bidrar till en effektivare e-förvaltning

Cia Jarehov, projektledare

2014-10-14

Effektiv statsförvaltning måste bli effektivare

- Statsförvaltningen har på 25 år minskat från ca 650 000 anställda till ca 240 000 idag
- Enligt OECD har Sverige den minsta statsförvaltningen i förhållande till BNP i Västeuropa

Inga stora strukturförändringar återstår

- Det kommer inte att finnas utrymme annat än undantagsvis för anslagsökningar för myndigheternas förvaltningskostnader.
- Det finns inte heller några stora strukturförändringar att göra vad gäller statsförvaltningens förvaltningskostnader genom bolagiseringar, kommunaliseringar eller privatiseringar.
- För att bibehålla nuvarande nivå på statsförvaltningen och klara kärnuppgiften måste vi hitta nya lösningar.

Nytt synsätt på statsförvaltningen – vi ingår i en koncern - staten

- Svaret är att vi måste hitta koncernövergripande arbetssätt i framtiden på flera områden och verkligen utnyttja att statsförvaltningen är en juridisk familj som styrs av regeringen.
- Inrättandet av Statens servicecenter är en sådan förvaltningspolitisk reform som syftar till att öka effektiviteten och sänka administrationskostnaderna i staten som helhet.
- Effektiviseringen uppnås bl. a. genom att myndigheterna överlåter uppgifter inom det administrativa arbetsområdet till Statens servicecenter.

Från myndighets specifika lösningar till shared service centers

- Näringslivet har redan genomfört detta. Nästan samtliga svenska koncerner har samlat sina stödprocesser i shared service centers. De allra största bolagen har gått ett steg längre och outsourcat sina stödprocesser.
- I Finland, Danmark, Norge, Nederländerna och Storbritannien har regeringen genom beslut samlat sina administrativa stödprocesser i en särskild organisation
- I Sverige arbetar vi på frivillighetens väg

Vi är statens ”shared service center”

- Vi är en sammanslagning av verksamheter från Försäkringskassan, Kammarkollegiet och Skatteverket
- Vi finns i Gävle, Östersund och Stockholm
- Vårt uppdrag är att öka effektiviteten och minska administrationskostnaderna i statsförvaltningen
- Vi erbjuder tjänster inom e-handel, ekonomi- och löneadministration och konsultverksamhet. Snart också e-arkiv och ev. e-diarium
- Vi är avgiftsfinansierade
- Vi samverkar med kundmyndigheter i syfte att utveckla tjänsternas utformning och innehåll med avseende på kvalitet och effektivitet
- Vi säkerställer en funktionell balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och service

Uppdrag e-arkiv

- Det gemensamma e-arkivet kan nu bli verklighet!

DNR 10444-2014/1221

REGERINGEN

Näringsdepartementet

Regeringsbeslut

II 1

2014-08-14

N2014/3415/ITP

N2013/3701/ITP

Statens servicecenter

FE15

801 71 Gävle

Ånkom
STATENS
SERVICECENTER

2014-08-21

GÄVLE

Uppdrag att utveckla och använda en förvaltningsgemensam tjänst för
e-arkiv

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens servicecenter att i samverkan med Riksarkivet utveckla en förvaltningsgemensam tjänst för e-arkiv. Tjänsten ska utformas så att den förenklar införandet, samt sänker förvaltningskostnaderna för detta jämfört med alternativa

E-arkiv - ett gemensamt uppdrag 14 augusti

- Regeringen uppdrar åt Statens servicecenter att i samverkan med Riksarkivet utveckla en förvaltningsgemensam tjänst för e-arkiv.
- Tjänsten ska utformas så att den förenklar införandet, samt sänker införande- och förvaltningskostnaderna för detta jämfört med alternativa lösningar.
- Regeringen uppdrar vidare åt
  - Bolagsverket
  - Energimyndigheten
  - Fortifikationsverket
  - Länsstyrelsen i Stockholms län
  - Länsstyrelsen i Västernorrlands län
  - Post- och telestyrelsen
  - Statens fastighetsverk

att använda den förvaltningsgemensamma e-arkivtjänsten när den finns tillgänglig.

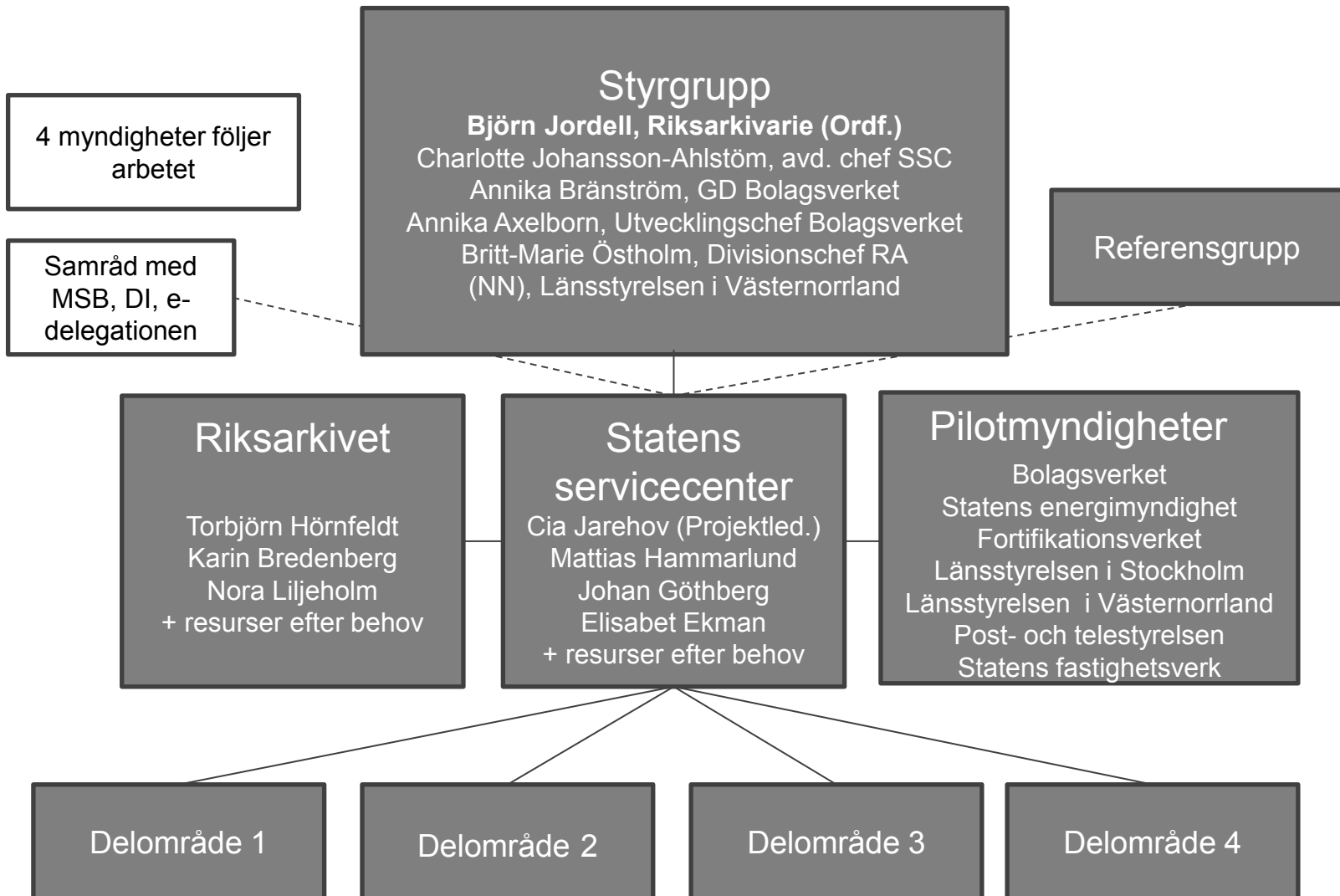
I utformningen av tjänsten ska Statens servicecenter särskilt beakta att:

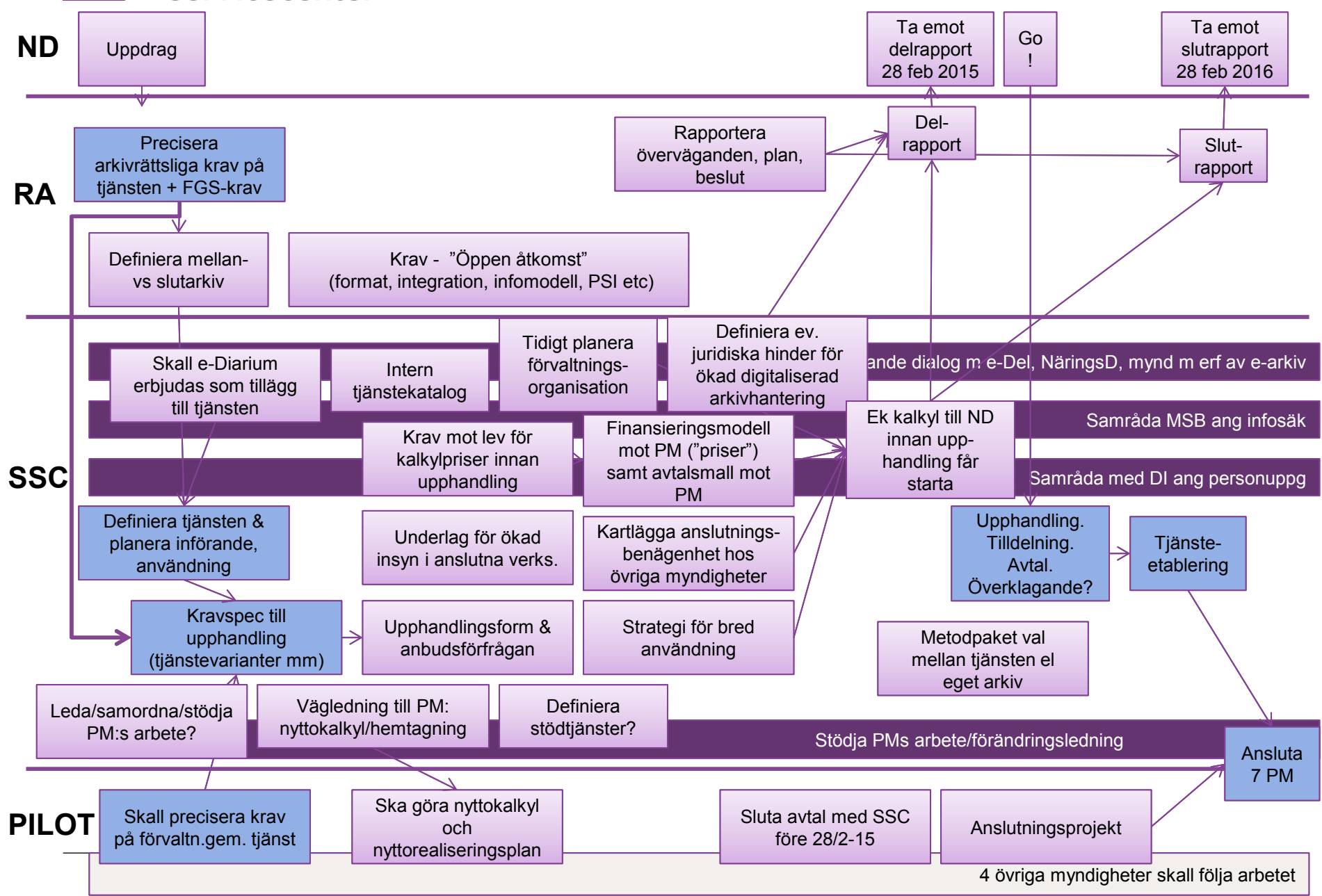
- den följer Riksarkivets föreskrifter och förvaltningsgemensamma specifikationer för e-arkiv,
- tjänsten möter behoven hos myndigheter med skilda typer av verksamheter,
- tjänsten med stödtjänster gör det enklare för myndigheterna att införa e-arkiv,
- skalfördelar som lägre kostnader, kan realiseras både för de enskilda myndigheterna och för staten som helhet,
- öppna standarder främjas,
- myndigheter ska kunna byta mellan en egen lösning och den gemensamma lösningen,
- informationssäkerhet noga övervägs i utformningen av tjänsten,
- möjlighet finns att erbjuda e-diarium som tillägg till tjänsten,
- tjänsten kan utvecklas stegvis för att dra nytta av lärdomar från varje steg, samt
- i ett tidigt skede utforma en förvaltningsorganisation.

Vårt uppdrag

- Uppdrag att utveckla och använda en förvaltningsgemensam tjänst för e-arkiv

Projektorganisation

ND

RA

SSC

PILOT

Uppdrag

Ta emot delrapport 28 feb 2015

Go !

Ta emot slutrapport 28 feb 2016

Precisera arkivrättsliga krav på tjänsten + FGS-krav

Rapportera överväganden, plan, beslut

Del-rapport

Slut-rapport

Definiera mellan- vs slutarkiv

Krav - "Öppen åtkomst" (format, integration, infomodell, PSI etc)

Skall e-Diarium erbjudas som tillägg till tjänsten

Intern tjänstekatalog

Tidigt planera förvaltningsorganisation

Definiera ev. juridiska hinder för ökad digitaliserad arkivhantering

ande dialog m e-Del, NäringsD, mynd m erf av e-arkiv

Definiera tjänsten & planera införande, användning

Krav mot lev för kalkylpriser innan upphandling

Finansieringsmodell mot PM ("priser") samt avtalsmall mot PM

Ek kalkyl till ND innan upphandling får starta

Samråda MSB ang infosäk

Samråda med DI ang personuppg

Kravspec till upphandling (tjänstevanor mm)

Underlag för ökad insyn i anslutna verks.

Kartlägga anslutningsbenägenhet hos övriga myndigheter

Upphandling. Tilldelning. Avtal. Överklagande?

Tjänste-etablering

Metodpaket val mellan tjänsten el eget arkiv

Leda/samordna/stödja PM:s arbete?

Vägledning till PM: nyttokalkyl/hemtagning

Definiera stödtjänster?

Stödja PMs arbete/förändringsledning

Ansluta 7 PM

Skall precisera krav på förvaltn.gem. tjänst

Ska göra nyttokalkyl och nyttorealiseringsplan

Sluta avtal med SSC före 28/2-15

Anslutningsprojekt

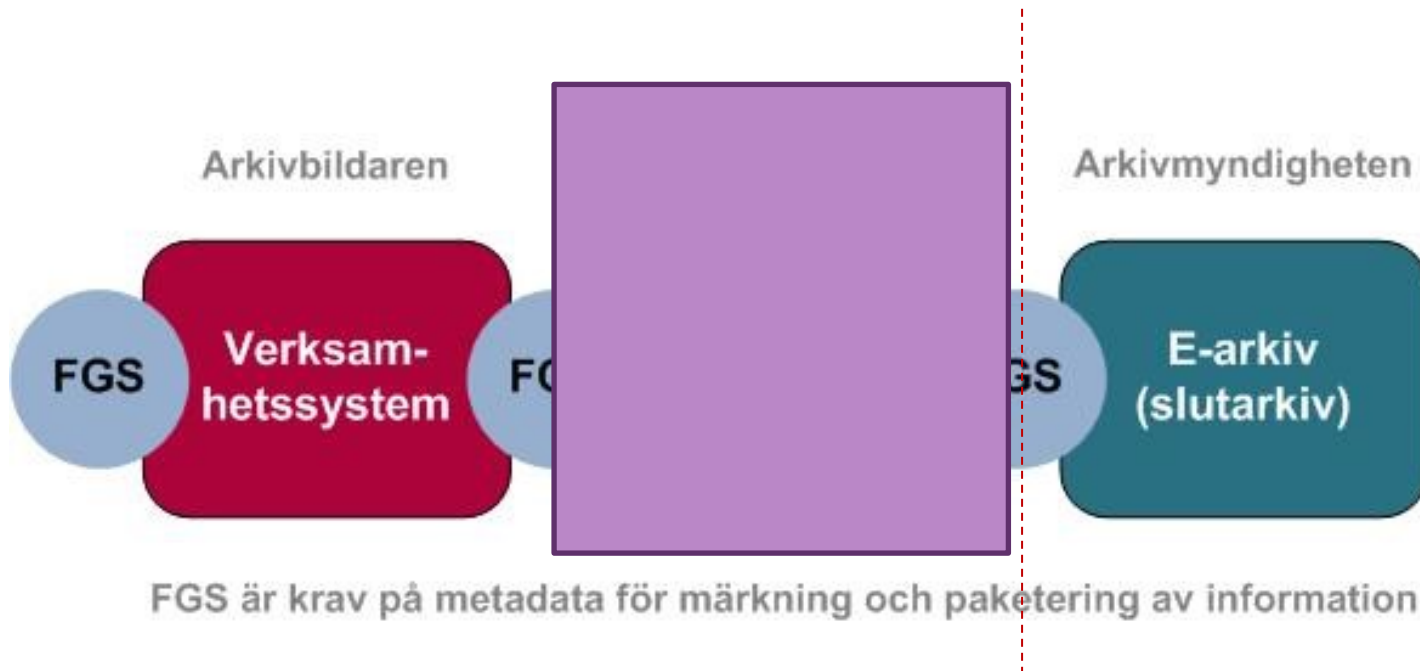
4 övriga myndigheter skall följa arbetet

e-arkiv och e-diarium

***”Det ska vara lätt att göra rätt när man arkiverar
och lätt att hitta rätt när man söker och
återanvänder information”***

Visionen i Riksarkivets förstudie 2011

Mellanarkiv som tjänst hos Statens servicecenter

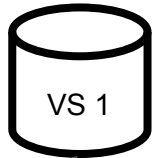

e-arkivering – hela processen

Producent

E-arkiv

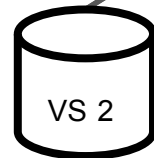
Konsument

Leveransförberedelser
ex. gallringsutreda

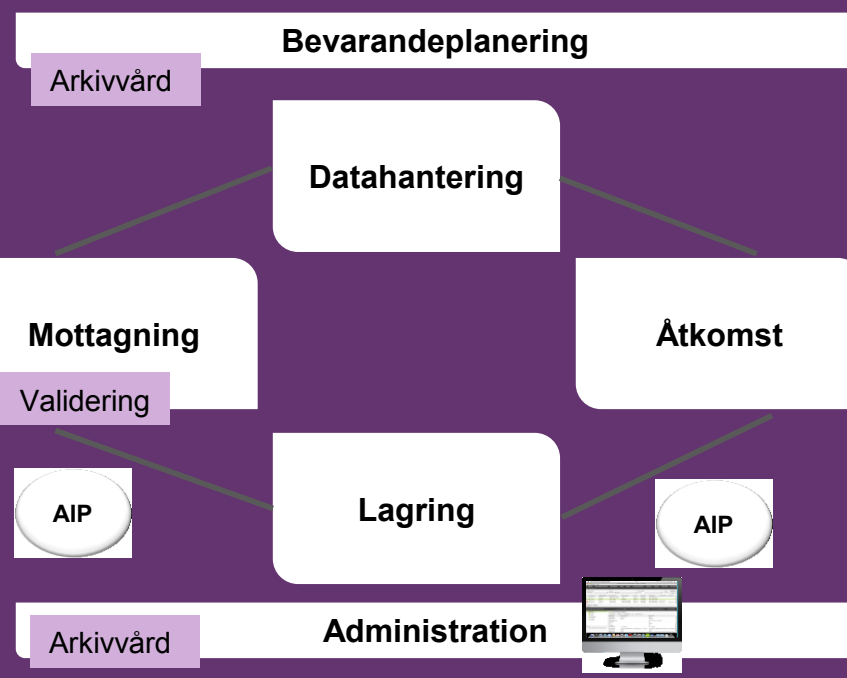
Skapa paket

SIP

Leverera

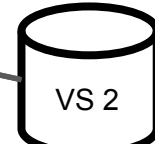
Leveransgränssnitt
Web service

Web service

Sökning

Utleverans Extern

DIP

Validering

RA

Söka

Exportera

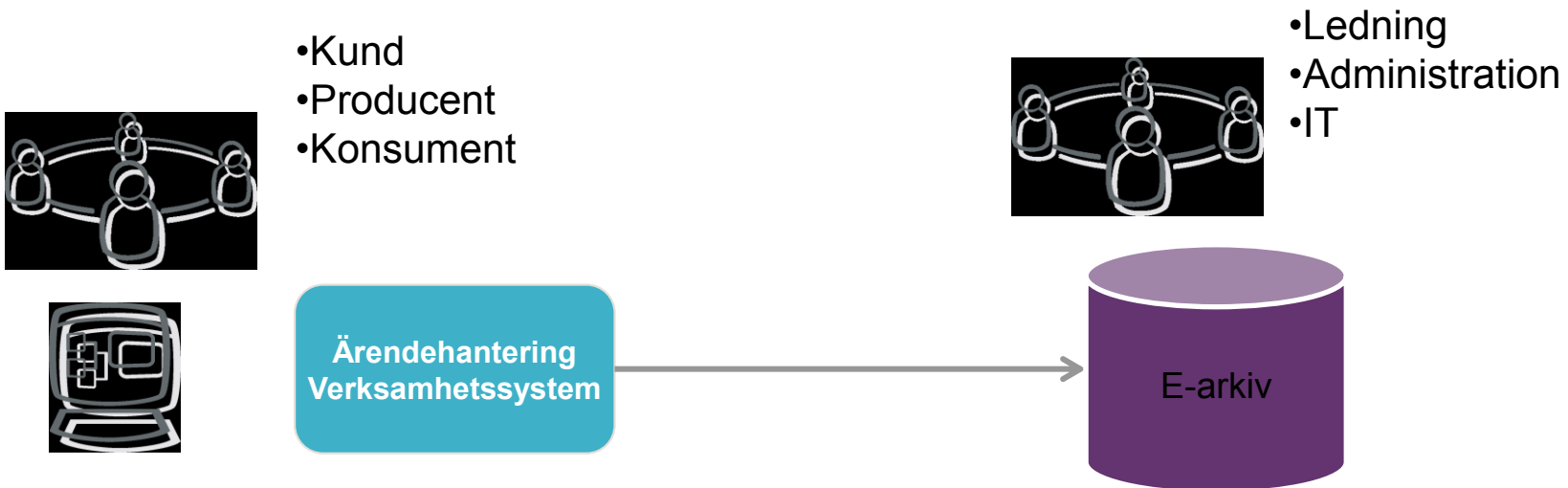

Identifierade framgångsfaktorer....

Framgångsfaktor för gemensam arkivtjänst:

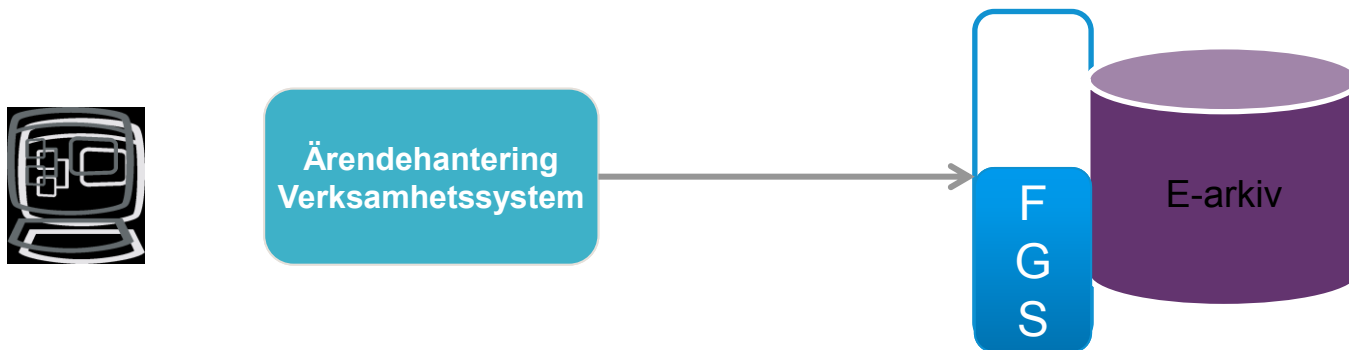
1. JURIDIK - Informationsägarskap och administration

- Informationsägarskap
  - Gränsdragning för "teknisk bearbetning" TF 2 10
  - Vem ansvarar för informationen (såväl teknik som förvaltning)?
  - Vem gör sekretessprövning och utlämning av informationen?
  - Vem gör daglig administration, måste kunden skaffa sig en IT-arkivarie?
-

Framgångsfaktor för gemensam arkivtjänst:

2. Standardiserade gränssnitt för mottagning

- FGS:er obeprövade, stödjer bara en liten del av informationstyperna än så länge
- FGS:erna är generella mallar, kunder kommer behöva anpassa sina leveransspecifikationer, vilket förutsätter flexibilitet i vår tjänst

Framgångsfaktor för gemensam arkivtjänst:

3. Uttag är en stor utmaning

Uttag ur källsystem

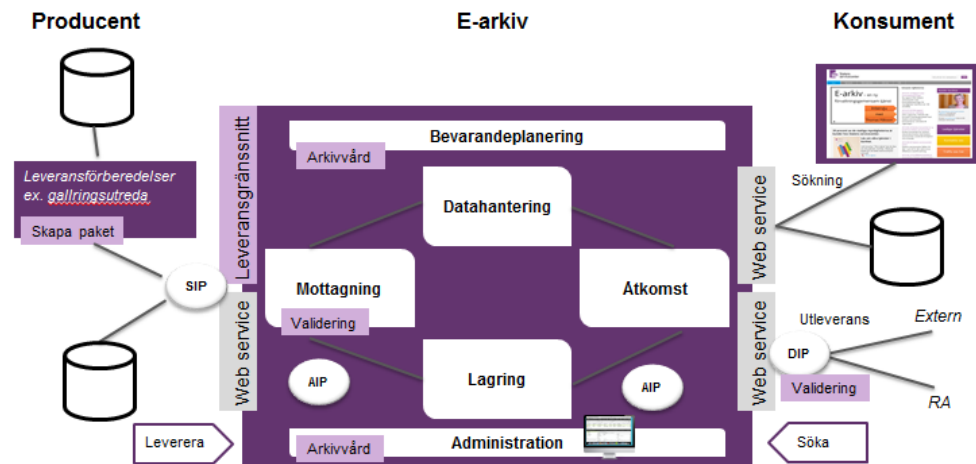
- Inga befintliga system stödjer FGS:er – mappning/transformering?
- Få system har färdiga arkiveringsfunktioner
- Informationsvärdering, klassificering och gallringsutredningar på all befintlig information
- Kunderna behöver stöd i att anpassa sina leveranser, både tekniskt och metodstöd

Åtkomst/uttag ur e-arkiv

- I dagsläget finns inget standardiserat gränssnitt för sökning – FGS saknas
  - Säkerställa att informationen man levererar in blir tillgänglig och fullt sökbar
  - Målbild är att all inlevererad metadata för en informationstyp ska kunna sökas på i valfri kombination (dynamiskt)
-

Framgångsfaktor för gemensam arkivtjänst:

4. Flexibel och säker IT-arkitektur

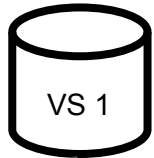
- Krav på interoperabilitet och standardiserade gränssnitt
- Viktigt med leverantörsneutralitet – får inte bygga in några beroenden
- Informationssäkerhet
- Roller/behörigheter
- Differentierade tjänster - myndigheterna har olika behov och olika komplexitet vad gällande information/handlingar som skall bevaras

e-arkivtjänsten hos Statens servicecenter

Producent

E-arkiv

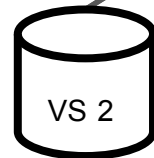
Konsument

Leveransförberedelser
ex. gallringsutreda

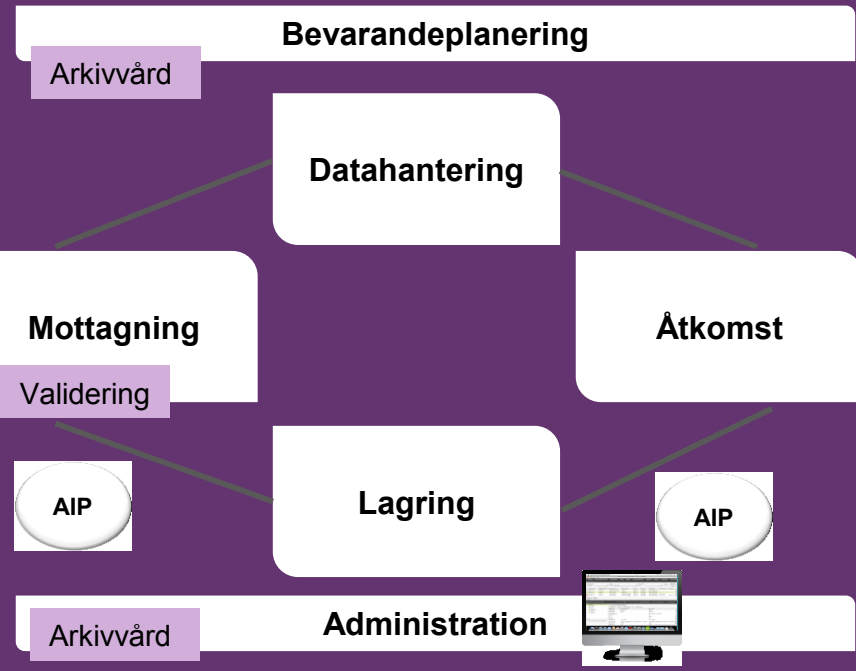
Skapa paket

SIP

Leverera

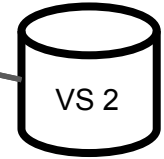
Leveransgränssnitt
Web service

Web service

Sökning

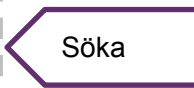
Utleverans

Extern

DIP

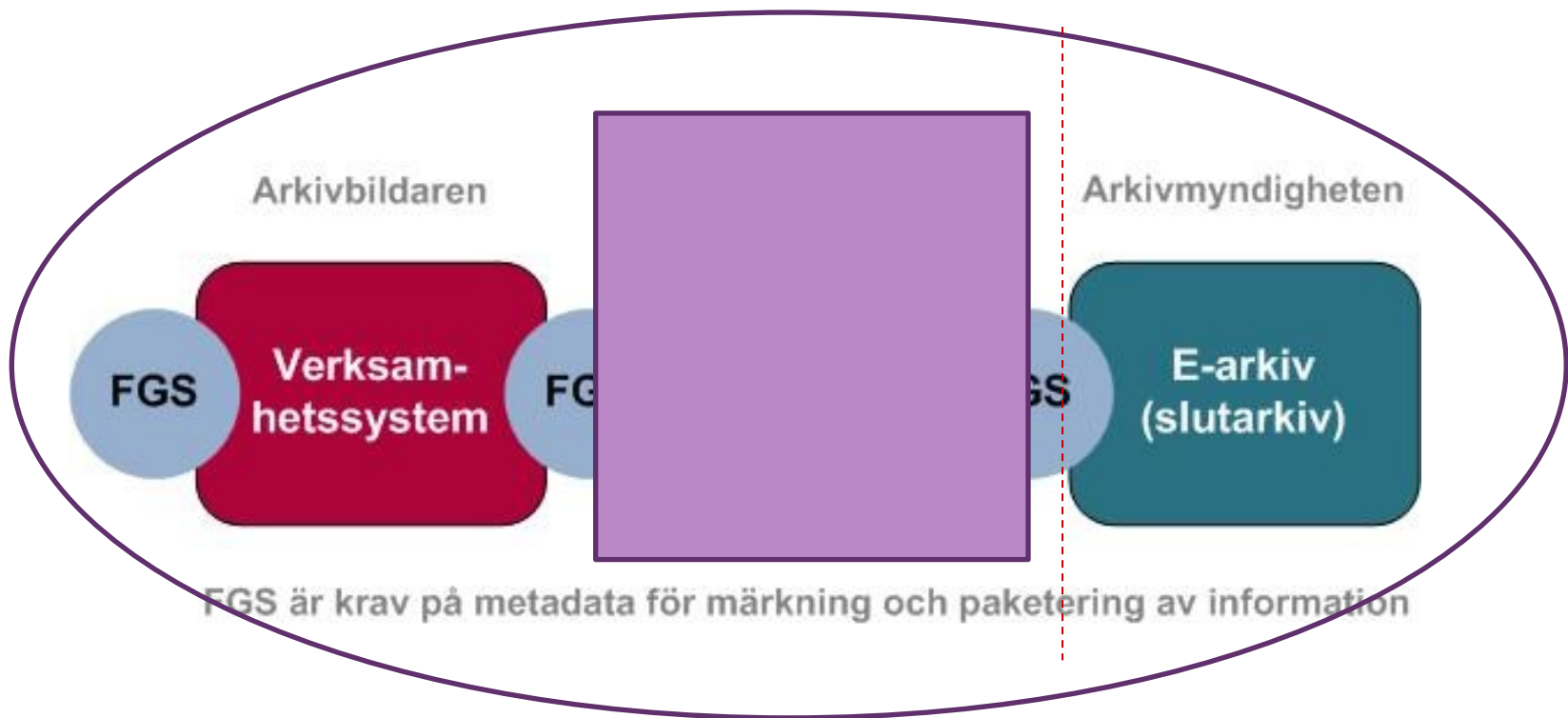
Validering

RA

E-arkivtjänsten - en del av myndigheternas system för långsiktig informationsförsörjning

Tjänsten ska innehålla funktioner som försäkrar att digital information kan vara tillgänglig, förståelig och användbar över tid, och att man kan lita på att den är äkta och tillförlitlig.

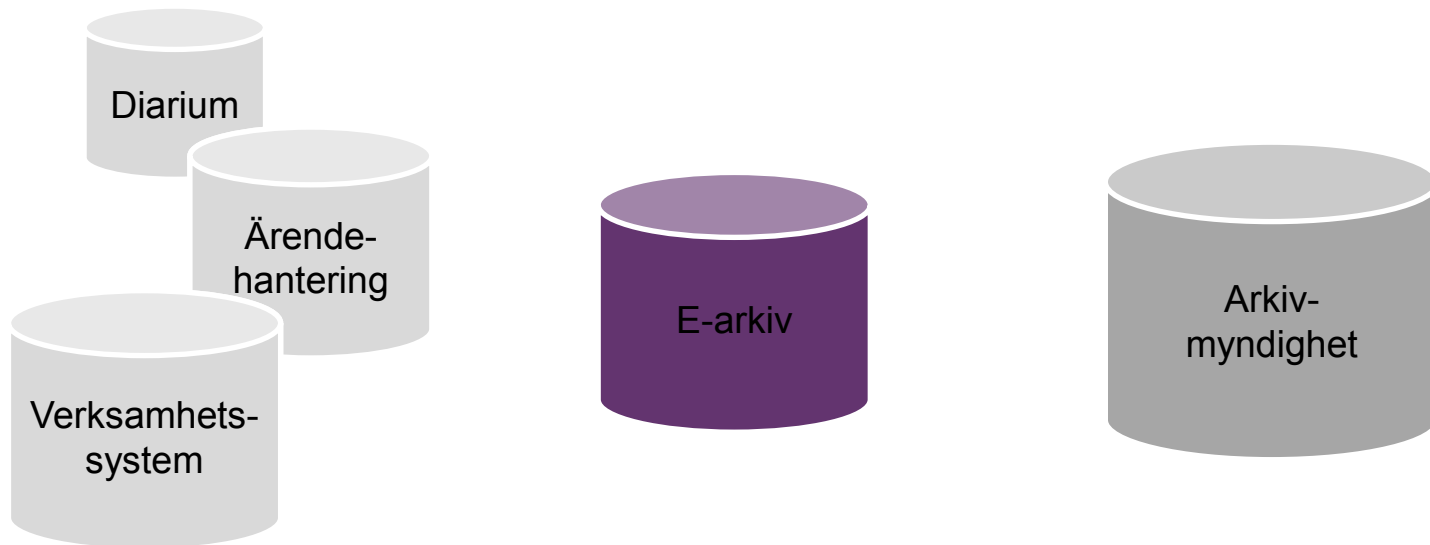

E-arkiveringsprocessen baseras på standards

RA-FS 2009:1
Riksarkivets FGS:er
MoReq2010
ISO 15489 (Records Mgmt)
ISO 30300 (Ledningssystem för verksamheter)

ISO 14721:2003, 2012 (OAIS)
RA-FS 2008:4
RA-FS 2009:2
ISO19005-1,2 (pdf/a)

METS, PREMIS
Riksarkivets FGS, e-arkiv

e-arkiv som tjänst

Myndighet

- Köper tjänsten "e-arkiv"

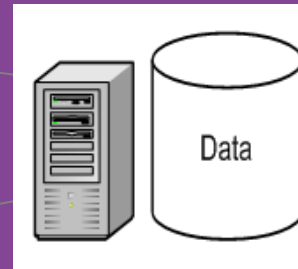
Verksamhets-
system

Sökportal
(webbgränssnitt)

Statens servicecenter

- Erbjuder "e-arkiv" som tjänst

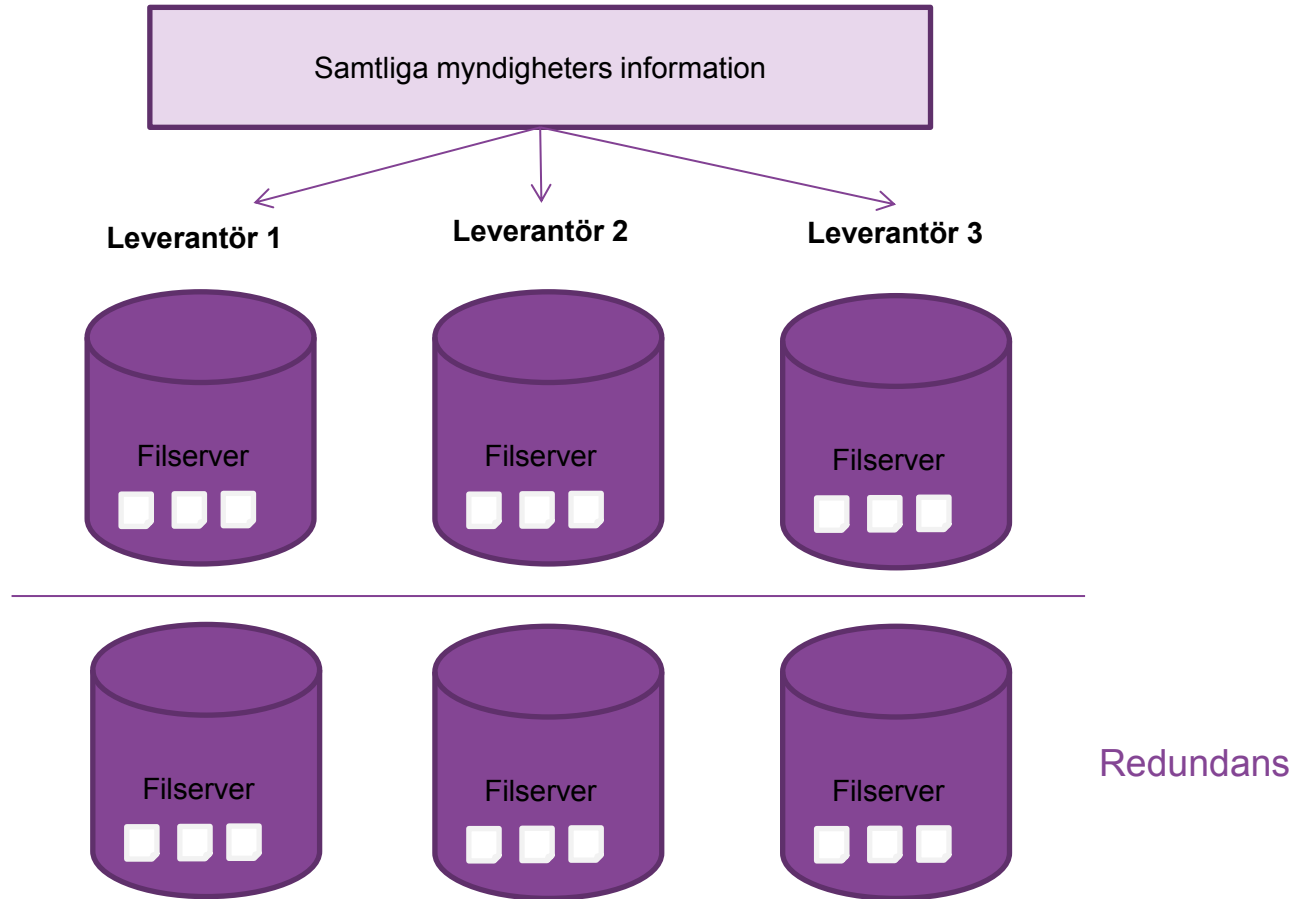

e-arkiv

Generellt
standardiserat
gränssnitt för

- Inleverans
- Återsökning
- Uttag

Lagringslösning

e-arkiv som tjänst

- Driften av tjänsten/infrastrukturen i Statens servicecenters regi
- Lagring på disk kan ligga separat
- Vi stävar efter en skalbar/flexibel/kostnadseffektiv lösning – viktigt att kunna hantera komplexa informationsobjekt utan stora utvecklingsprojekt eller dyra utvecklingskostnader tillkommer

Införa e-arkiv – egna förberedelser

- Inventera vilka informationstyper och system som finns och välj ut lämpliga leveranser till mellanarkivet (där störst behov finns och gärna med FGS)
- Värdera informationen, genomför gallringsutredningar och ta fram styrdokument så som exempelvis ”strategi för bevarande” enl. RA-FS 2009:1
- Gallringsbeslutet utgör tillsammans med strategin för bevarande och klassificeringsstrukturen några av byggstenarna när myndigheterna ansluter sig till e-arkivstjänsten.
- Systemdokumentation – informations- och datamodeller
- Exportmöjligheter från levererande system

Vägen framåt

2014

- Augusti – Fas 1 i projektet startar
- Augusti-feb - Statens servicecenter skall tillsammans med Riksarkivet och pilotmyndigheterna analysera hur en myndighetsgemensam tjänst för e-arkiv skall utformas (kravställa)
- December - RFI (Request for information)

2015

- 28 februari - Delredovisning till departementet
- Mars – Fas 2 i projektet startar
- Mars-februari - Påbörja upphandlingsförfarandet samt implementera tjänsten

2016

- 28 februari – Slutrapport till departementet
- VT 2016 – erbjuda en första version av e-arkiv som tjänst

Varför e-arkiv som tjänst hos Statens servicecenter?

- Inte ”uppfinna hjulet” varje gång
  - En tjänst som stödjer hela arkiveringsprocessen
  - Tillgängligheten till informationen förenklas
  - Informationen är förberedd för överflytt till slutarkiv
  - Uppfyller legala krav
  - Ökad kvalitet till lägre kostnad
  - Skapar förutsättningar för att uppfylla regeringens strategi om en digitalt samverkande statsförvaltning
-

Frågor?

Tack för mig!

Cia Jarehov

cia.jarehov@statenssc.se